

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.	Dok.nr.
200605100	24
Jr.no.	Dato
53/12	16.02.07
Saksbehandler	
INN PRE UUL	

Dato: 13.02.2007

Vår ref: 05/559-15 STK

Deres ref:

Høringssvar fra Kirkerådet til endring i paragraf 21 b i utlendingsforskriften - Oppholdstillatelse når det foreligger praktiske hindringer for retur

Den norske kirke har ved en rekke anledninger pekt på at norske myndigheter i større grad må legge vekt på sterke menneskelige hensyn i forvaltningen av asyl- og flyktningpolitikken. Kirkerådet støtter derfor intensjonen bak det ovennevnte lovendringsforslaget: å eksplisitt tydeliggjøre utlendingens mulighet for opphold når det foreligger praktiske hindringer for retur. Samtidig ønsker Kirkerådet å påpeke at lovforslaget *ikke* synes å gå langt nok i å ivareta sterke menneskelige hensyn i saker med såkalte ureturnerbare asylsøkere. Dette begrunner vi i det ovennevnte forslagets følgende presiseringer:

Ansvar for å bevise vilje til samarbeid

At lovforslaget krever vilje til samarbeid fra utlendingen, er rimelig ut fra de begrunnelsene som oppgis i departementets høringsutkast. Vanskeligere er det derimot å forstå presiseringene om at utlendingen selv skal ha bevisbyrden for at det ikke er mulig å få til retur, og at samarbeidsviljen med utlendingsmyndighetene skal kunne dokumenteres av utlendingen.

For det første synes det å være underlig at det er utlendingen selv, og ikke utlendingsmyndighetene, som må bevise at retur ikke lar seg gjennomføre. Det vil være stor usikkerhet knyttet til hvor godt utlendingen faktisk kan bevise dette. Enda mer gjelder dette utlendingens mulighet til å dokumentere samarbeidsvilje ovenfor myndighetene. I en situasjon med et så sterkt asymmetrisk maktforhold som det som gjelder mellom asylant og utlendingsmyndigheter, er det betenkelig at det er opp til den svake part å skulle bevise sine rettmessige muligheter.

For det andre synes ikke lovendringsforslaget å bidra til noen vesentlig løsning på den akutte situasjonen med såkalte ureturnerbare asylsøkere. Så lenge departementets definisjon av reelt ureturnerbare asylsøkere i så stor grad knyttes opp til elementet om samarbeid, ser ikke Kirkerådet hvordan man skal komme i møte dem som ikke, av ulike grunner, kan dokumentere tilstrekkelig samarbeidsvilje, men likevel forhindres i å returneres fordi det foreligger praktiske hindringer. Det vil være en dårlig løsning at disse blir værende i Norge uten f.eks midlertidig arbeidstillatelse.

Kirkerådet ser i denne sammenheng positivt på lovforslagets åpning for omgjøring av vedtak, tross manglende samarbeidsvilje, der hensynet til barns tilknytning til riket tilsier dette. Her ønsker Kirkerådet å presisere at barns hensyn bør utgjøre mer enn bare "ett av flere hensyn" i situasjoner der dette er relevant. Da Kirkemøtet i 2005 behandlet sak 6 "Norsk asyl- og flyktningpolitikk", ble det presisert i komiteens merknader at "Barnekonvensjonen krever at barnets beste skal tillegges vesentlig vekt. Norsk praksis i dag gir ofte bare en summarisk vurdering av barnets situasjon og tillegges for liten vekt. Komiteen anser det som uholdbart at norske myndigheter ved utsendelse med tvang i noen tilfeller velger å splitte familien – i strid med Barnekonvensjonen", og videre i vedtaket at "de internasjonale konvensjonene Norge har sluttet seg til på flyktningfeltet [les: Barnekonvensjonen] må praktiseres med rausket av Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda."

Praksis med midlertidig opphold i 1 år hvis ikke utsikter til retur

Det ovennevnte forslaget legger også opp til at det kan gis midlertidig oppholds- og arbeidstillatelse for ett år av gangen, dersom utsiktene for mulighet til retur ikke er sannsynlige. Kirkerådet stiller seg i denne sammenheng spørrende til i hvor mange år en slik praksis bør pågå. På et eller annet tidspunkt vil utlendingens samlede oppholdstid i Norge tilsi at vedkommende har knyttet så sterke bånd til riket at varig oppholdstillatelse bør vurderes. Kirkerådet mener derfor at lovforslagets punkt 4.2, under *ikke utsikter til retur*, bør inneholde en presisering om at ettårspraksisen for midlertidig oppholds- og arbeidstillatelse der utsiktene for mulighet til retur ikke er sannsynlige, ikke bør pågå i mer enn tre år etter asylmyndighetens avslag – altså i lengste fall 6 år etter saksopprettelse. Etter dette tilsier utlendingens langvarige forhold til riket at varig oppholds- og arbeidstillatelse bør innvilges.

Konklusjon

Kirkerådet er glad for formålet som uttrykkes i endringsforslaget til paragraf 21 b i utlendingsforskriften og støtter intensjonen ved dette. Allikevel mener vi at lovteksten bør ta høyde for ovennevnte kommentarer, slik at den ivaretar det gode formålet enda bedre.

Med vennlig hilsen

Jens-Petter Johnsen
Direktør i Kirkerådet

Sven Thore Kloster
Rådgiver